

L-għażla

Simon Bartolo

Leigh kellu wiċċu tad-daqqiet ta' ħarta. Hekk, malli ssir tafu jkollok aptit iċċapċaphielu f'wiċċu, qabel ma biss ikun għadu għamel jew qal xejn. Hafna nies għandhom wiċċhom tad-daqqiet ta' ħarta, imma Leigh l-aktar wiehed. Xorta b'daqshekk ma naħsibx li kien ħaqqu jmut.

L-imqass kien għadu mwahħal f'sidru u aħna konna kollha bilwieqfa mdawrin miegħu. Hadd ma qal xejn; allura ħassejt li għandi ngħid xi ħaġa jien biex nikser is-silenzju terribbli.

“Qisu ma tantx ħariġlu demm, hux?”

L-oħrajn harsu lejja b'expressjonijiet ta' diżgust jew divertiment. Glenn u Claire tkellmu f'daqqa. Wiehed qalli, “Int bis-serjetà?” waqt li l-oħra qaltli, “Aqtagħha, Dan!”

Jiena għeditilhom li normalment b'daqqa ta' mqass daqshekk kbir suppost li jkun hemm hafna iktar demm minn hekk.

“Normalment meta?” staqsiet Claire b'sarkażmu salvaġġ. “Kull meta tinzerta li xi ħabib tiegħek jaqla' daqqa ta' mqass f'qalbu, jigifieri?”

“Leigh ma kienx ħabib tiegħi,” għeditilha minn taht l-ilsien.

Claire faqqgħet daħqa sfurzata, esaġerata. U Stef qalet li x'aktarx l-imqass kien qed iservi ta' tapp. “Naħseb li jekk inneħhulu l-imqass tgħidx kemm joħroġ demm.”

“Dażgur,” qaltilha Claire wara li lestiet mid-daħq, “u se tneħħihulu int?”

“Le, I’m just saying, hux,” wegħitha l-oħra.

Iż-żewġ tfajliet harsu lejn xulxin għal ftit sekondi u mbagħad reġġu tefgħu harsithom fuq Leigh. Kollha konna nafu li kien għamel magħhom it-tnejn li huma. Hu kien il-playboy tal-grupp. Glenn kien jgħir. Jiena le. X’għala biebi ma’ min jorqod Leigh! X’għala biebi minn kulma jagħmel Leigh! Issa ma kien se jagħmel xejn iktar, mid-dehra.

Kollha konna qed inharsu lejn dak il-katavru zagħżuġh, qisna qed nistennew xi haġa mingħandu. Forsi li l-imqass jinbezaq wahdu u mill-ferita li jhalli warajh tibda ħierġa xmara lava ħamra-sewda. Ovvjament dan ma ġarax, u wara ftit Glenn qal, “Owkej, guys, min qatlu?”

“Ara l-iehor!” qaltlu Stef. “Għalfejn qed thares lejja?”

“M’iniex inħares lejk, Stef.”

“Tiċċajta!”

“Lej’ kulhadd qed inħares, owkej?”

“Owkej, mela,” qaltlu Stef. “Hares.”

Claire qalet, “U kieku stess kont jien taħseb li se ngħidlek?”

“E?” qal Glenn, xi ftit maħsud.

“Mela! Ngħidlek, ‘Iva, tafx, jiena qtiltu. Ċemplan l-pulizija issa ħalli jigu jarrestawni, ha.’” U harġet idejha t-tnejn quddiemha bil-polz tax-xellug imiss ma’ tal-lemin, qisha qed tistieden lil xi hadd iwahħlilha l-manetti.

Vera, tassew: ridna navżaw lill-pulizija!

“Daniel,” qalli Glenn, “inti qtiltu?”

“X’ inhu?!” Dan għalfejn kien qed jistaqsini b’mod daqshekk dirett, issa?

“Mistoqsija sempliċi, Daniel,” insista Glenn. “Iva jew le.”

“Le!” għedtlu jien bla tlaqliq. “Għalfejn għandi noqtlu?”

“Eqq, man, mhux int dak li dejjem tgħid li jkollok aptit tfajjarlu daqqa f’nofs wiċċu?”

“Iva, mela,” għedtlu jien, “imma daqqa ta’ ponn f’nofs wiċċu mhijiex daqqa ta’ mqass f’nofs sidru, hux!”

Glenn u Claire reġġu tkellmu fl-istess hin. Hu qal, “Mhux hekk!” mentri hi qalet, “Għandu punt.”

Kienu qed iwahħlu fija bla ma għamilt xejn. Forsi aħjar naqbad inwahħal fihom jien ukoll.

Imma kif kont se naqbad nispara l-akkużi tkellmet Stef. “Irridu nagħmlu xi haġa.”

“Ehe, ġenja?” qaltilha Claire. “X’tissuggerixxi nagħmlu?”

“Eqq, ma nistgħux noqogħdu hawn, bilwieqfa madwar mejjet u niskantaw bla ma niehdu azzjoni.”

Claire nfexxet tidhaq u żzomm żaqqa. Din id-darba d-dahq kien ġenwin imma xorta esaġerat. Bdiet tipprova tgħid, “Niskantaw bla ma niehdu azzjoni” imma tant bdiet tgħarraxha din il-frazi li lanqas biss felhet tgħidha, allura kull meta tibda dejjem tieqaf bejn wiehed u ieħor wara “bla” jew “bla ma”.

Kienet esperjenza affaxxinanti nħares lejn Claire mogħxija bid-dahq b’kuruna bżieq hierġa minn ħalqa u Leigh mejjet hdejn saqajha bi mqass kbir ħiereġ minn sidru, bi ftit li xejn demm. Esperjenza li bdiet tgħarraxni, fil-fatt. Tgħarraxni tant li spiċċajt nidhaq jien ukoll. Bdejt nidhaq qisni miġnun. U wara ftit sekondi anki l-oħrajn kienu qed jidhqu. Konna qisna erba’ mġienen nidhqu dahq oxxen bla ma nafu għaliex. Spiċċajt għarkupptejja mal-art, maġenb ras Leigh.

Domna nidhqu xi saġhtejn, jew forsi minuta, ma nafx. Meta fl-aħħar waqafna għeditilhom li rridu mmorru ngħidu lill-pulizija.

“X’ngħidulhom?” staqsa Glenn.

“Mhux dwar id-delitt?” għedtlu jien.

Claire kienet pronta għajtet, “Id-delitt!” Mid-dehra din il-kelma għarrxitha wkoll u reġġet qabdet tidhaq. Did-darba ħadd ma daħaq magħha.

“Ehe, l-gharef?” qalli Glenn. “Trid li mmorru għand il-pulizija b’dawn l-għajnejn?”

“X’għandhom għajnejk?” staqsejtu jien bl-innoċenza kollha.

“Għajnejja, għajnejk, għajnejna kollha, man,” għajjat Glenn. “Taf kemm nidhru li aħna ttrippjati? Il-pulizija se jindunaw mill-ewwel.”

Claire waqfet tidhaq.

“Jien nista’ nidher normali,” qalet Stef.

“X’jiġifieri?” staqsietha Claire.

“Naf nirreċta biex nidher normali meta nkun ittrippjata. Hadd ma jinduna.”

“Ehe?” kompliet Claire. “U bħalissa mingħalik li qed tidher normali?”

“F’liema sens?” staqsejt jien, filwaqt li Stef iddefendiet ruħha li bħalissa ma kinetx qed tipprova tirreċta.

Claire għazlet li tirrispondi lili. “Fis-sens li kieku konna normali bħalissa taħseb li qed nidhqu hawn u niddiskutu kemm għandu johroġ demm minn daqqa ta’ mqass f’ qalb ġuvni ta’ wieħed u għoxrin sena?”

“Vera,” wegibtha jien. “Le, kieku diġà ċempilna ’l-pulizija.”

“Le!” għajtet Claire. “Kieku konna verament f’sensina konna nwerżqu malli naraw lil sehibna mejjet b’daqqa ta’ mqass. Konna nieħdu qatgħa, konna nkunu xxukkjati, konna niġġennu bil-biza’, konna... konna nharsu madwarna mwerwrin għax forsi l-qattiel għadu hawn u se joqtol lilna wkoll!”

U dak il-ħin, donnu biex juri li Claire kellha raġun, Glenn qabad iwerżaq. Wara sekonda ċkejna qabdet twerżaq Stef ukoll u mbagħad Claire. Ma flaħthomx iwerżqu kollha madwari; allura tlaqt.

Bdejt niġri u l-ħsibijiet bdew jiġru aktar minni. Forsi Leigh kien qatel lilu nnifsu; forsi għalhekk ma tantx kellu demm. X’għandu x’jaqsam? Leigh kellu għalfejn joqtol lilu nnifsu għax... għax kellu kollox, mhux bħali. Jien għalfejn għandi noqtol lili nnifsi? La tfajliet u lanqas flus ma kelli, la kont hot u lanqas cool bħalu. Jien ma kelli xejn, ma kelli ebda raġuni noqtol lili nnifsi; jekk għandi noqtol, noqtol lil haddiehor... lil xi hadd bħal Leigh, pereżempju.

Inqataghli nifsi iżda bqajt niġri għax ma flahtx nieqaf iktar milli ma flahtx niġri. L-art inbidlet. Minn hamrija saret blat u minn blat saret ramel. It-twerżiq ġie miegħi. Immur kemm immur ’il bogħod ma stajtx neħles minnu. Bqajt nismagħhom viċin wisq iwerżqu lil shabi. Imbagħad indunajt li kont jien stess li qed inwerżaq. Kont qed niġri u nwerżaq, allura waqaft. Ma ġrejt x iżjed u ma werżaqtx iżjed.

Hassejt saqajja mxarrbin u harist ’l isfel. Kienet mewġa li harbet tiġri malli indunat li rajtha. Bqajt inħares sa ma reġgħet ġiet. Gheditilha, “Qbadtek!” Imma reġgħet żgicċatli. Ta’ għaref li jien iddeċidejt niġri warajha u malajr sibt ruħi sa sidri fl-ilma, bir-ramel jerdagħli l-qiegh ta’ saqajja.

Lanqas biss kont ħassejtu kiesaħ l-ilma u s-soltu tgħidx kemm nagħmel għageb. Bdejt nogħrok idejja kemm niflaħ fl-ilma biex inneħhi d-demm li ma kellix. Dak x'kien fettilli ġibt l-imqass? Tgħid kont jien li qtilt lil Leigh? Tgħid dawk id-drabi kollha li kont rażżant lili nnifsi milli nċapċaphielu f'wiċċu akkumulaw biżżejjed biex inniffdu bi mqass? Naħseb li l-pulizija ma kinux se jemmnuni, però, li għamiltha f'saħna ta' demm il-ħaġa. La ġibt l-imqass miegħi mid-dar sinjal li kont ippjanajtha minn qabel. Illà, se nqatta' għomri l-ħabs minħabba ċucata!

Ċucata? Leigh kien mejjet; din ma kinetx ċucata. Kont naf li din ma kinetx ċucata avolja ħadd ma kien se jiddispaċiħ għal Leigh. U iva, forsi ommu. U forsi lanqas hi, daqskemm kien qziez. Kien qziez biżżejjed li... li forsi niffed lilu nnifsu bl-imqass tiegħi biex jibgħatni għomri l-ħabs. Ja mgħarraq l'hu!

Imma kont jien l-imgħarraq għax kelli rasi taħt l-ilma. Le, ma kontx qed negħreq. Kont għodost naqra, dak kollox. Din kienet sempliċiment majnata u tgħaddi bħall-majnati l-oħrajn kollha ta' ħajti.

Kien donnu qed ibexbex u bdejt nisma' bħal vuċijiet mill-bogħod. Ħarist lejn il-bajja u indunajt kemm kont ħriġt 'il barra. Rajt lil šabi 'l bogħod, ixejruli minn fuq ir-ramel, u smajthom isejhuli, "Daniel! Daniel! Daniel!"

Bdejt ngħum lura lejn il-bajja, lura lejn l-inkwiet li kien se jiblagħni malli nasal. Ikla ħabs, qrati, avukati... Qtajt qalbi.

Ma kellix heġġa nkompli. Kont sospiz bejn sema u ilma. Għalfejn kont ngħum lura kull darba u nħabbat wiċċi mal-għawġ li dejjem kien ikun qed jistennieni? Għalfejn għandi noqgħod ngħumha lura sempliċiment biex jarrestawni malli nasal u jaqfluni f'ċella Kordin? Jiġu huma jekk iridu. Jien se nibqa' hawn, ingawdi s-sajf, ingawdi ħajti, ingawdi t-tripp.

Lanqas biss kont għadni ħallastu tat-tripp lil Leigh. Issa jarah Alla, insomma.

Imteddejt wiċċi 'l fuq fl-ilma, inhares lejn il-qamar, li kien qed jiżvinta bil-mod il-mod. Aħħ, man, xi pjaċir b'dak l-ilma frisk bejn is-swaba' ta' saqajja! Dik id-daqsxejn ċaqliqa tal-mewġ li bdiet tbenninni qisha xi omm għažiża. U rajtha fis-sema. Rajt dak il-wiċċ sabiħ, delikat, mimli dawl. Dik ommi? Għalfejn ommi qatt ma bennitni hekk? X'kelli inqas minn ħaddieħor? Fejn kienet ommi? Min kienet? Tgħid xi darba għad tfittixni? Għad niltaqa' magħha?

Id-dawl li kien qed jiddi mill-wiċċ tal-omm kien qawwi hafna. Qawwi wisq. Ma flaħtx inkompli naraha; ħarist lura minflok. U lura rajt lil Stef.

"Ara, dan l-imqass ta' ommi," qaltli Stef.

"Illostra x'inhu kbir!" għeditilha jien.

"Dak tal-ħjata. Ommi ħajjata. Qatt ma għedtlek?"

“Iva, ġieli għedtli, imma ma kontx naf li kellha mqass daqshekk kbir.”

“Aqbd u,” qaltli.

“Għalfejn?” staqsejtha jien.

“Halli tara kemm hu tqil.”

Ovvjament.

“Illostra x’ inhu tqil!” għeditliha. “Dan għalfejn ġibtu miegħek hawn?”

“Kemm tistaqsi mistoqsijiet, hej!” qaltli Stef.

L-omm kienet qed tbenningi wisq bil-goff issa u ma tantx bdejt niehu pjaċir bl-ilma mielaħ li beda diehel f’halqi u f’għajnejja.

Kien għadda hafna ħin, nahseb... jew forsi le; ma nafx. Harist lejn il-bajja u ma rajt lil hadd. Kieku kien sar il-ħin kien ikun hemm hafna nies fuq il-bajja. Hafna nies u kuluri u storbju u rwejjah. Imma ma kien hemm hadd... u fuq kolloxx kien għadu d-dlam. Dlam differenti, però. Dlam griż, mhux iswed. Harist ’il fuq u daħlet taqtira ħoxna f’għajni.

Istra, ix-xita! Ehe, u riħ u bard u maltemp. Ovvja li ma jkunx hemm nies fuq il-bajja. Il-bajja kienet hamra, kienet vjola, kienet vjolenti, kienet vojta. Ma kinetx sabiħa imma forsi aħjar mill-baħar skur imqalleb li kont fih.

Bla ma ħsibtha darbtejn bdejt ngħum lejn ir-ramel. Ridt noħroġ mill-ilma imma lanqas mewġa waħda ma kien hemm favurija; kollha kontra. Kelli naqdef u naqdef u naqdef sakemm ma flaħtx naqdef iżjed. Qtajt qalbi. Kont se neghreq illum, f’għoxx dak l-acid ħazin li kien għabilna Leigh! Forsi kien haqqu jmut. Iddeċidejt li naqta’ qalbi u ma noqgħodx nissielet kontra d-destin. Jekk kont daqshekk importanti għall-baħar, mela seta’ johodni. Tajt ruħi; issa hu jaf.

Waqaft naqdef, waqaft nistinka u ċedejt. Kien dak il-ħin li ħassejt ir-ramel jerga’ jipprova jerdagħli l-qigħan ta’ saqajja. Kont fejn ilaħħaqli. Qomt bilwieqfa u skoprejt li l-ilma kien jasal sa ftit ’il fuq minn irkupptejja. Hames passi, sitta u wasalt. Intfajt għarkupptejja u bdejt nibki... bdejt nidħak, bdejt ngħajjat. Kont għadni ħaj. Ix-xita bdiet tfaqqa’ fuq rasi. Hadt pjaċir u domt taħtha.

Kont għajjen u l-hwejjeġ bdew idejquni mxarrbin.

“Daniel! Daniel!”

Bdejt inħares madwari biex nara min seta’ kien qed isejjahli, imma bix-xita ma stajt nara ’l hadd.

“Daniel!”

Il-vuċi kienet viċin issa, u stajt nagħrafha. Kienet ta’ ommi.

Missieri qabadli wiċċi f’idejh u staqsieni jekk hux kollox orrajt u ommi għannqitni magħha. Qaltli biex ma ninkwetax. Kollox se jkun sew, kollox se jitranga. Hi kienet ġiet lura issa. Hi u missieri kienu rrangaw kollox bejniethom. Imma allura għalfejn kienet telqet, staqsejtha? It-tnejn li huma bdew isikkuni u jwennsuni u jmellsuli xagħri sakemm irqadt f’dirgħajhom.

Meta qomt kienet ħarġet ix-xemx. Kont imrammel u mkebbeb qisni bebbuxu. Rasi kienet qed tuġagħni imma bilfors kelli noħroġ mill-qoxra. Qomt bilwieqfa u bdejti miexi. Hadt pass, tnejn, tlieta... Waqaft għax ftakart li kont għadni ma ħadtx deċiżjoni; kont sempliċiment qbadt miexi fid-direzzjoni awtomatika. Ħarist lura u rajt il-baħar, li issa kien reġa’ kkalma u kien qed ileqq, nadif u blu. Tgħid x’ nagħmel? ’Il fejn immur?

Għall-ewwel darba indunajt li kelli għażla. Li minn dejjem kienet hemm l-għażla.

Ħarist lejn il-ħajja dejqa u mdejqa li kelli. Kienet tagħlaqni u toħnoqni. Ma kienet tagħmel xejn ħlief tisraqni mill-enerġija, miż-żgħozija, min-nifs. U issa l-ħajja kienet lesta għalija. Qed tistennieni biex titfagħni go gabjetta fejn qatt ma kont se nkun nista’ ngħum izjed.

Ħarist lejn il-baħar miftuħ u enormi. Il-baħar kien ħieles u sabiħ u l-mewġ kien jidher kuntent, ħiereġ sa fejn tagħti l-għajn.

Bqajt bilwieqfa hemm għal ftit mumentu oħra imma f’moħħi l-għażla kont diġà għamiltha.